

ת"פ 70314/11/20 - מדינת ישראל המחלקה לחקירות שוטרים נגד נסים גואטה

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 70314-11-20 מדינת ישראל נ' גואטה

בפני בעניין: כבוד הנשיא, השופט מנחם מזרחי
המאשימה: מדינת ישראל המחלקה לחקירות שוטרים
נגד: ע"י ב"כ עוה"ד הילה אדלמן
הנאשם: נסים גואטה
ע"י ב"כ עוה"ד ארז אלוש עדי כרמלי

גזר-דין החלטה בשאלת ביטול ההרשעה

כתב-האישום ייחס לנאשם שתי עבירות תקיפה לפי סעיף 379 לחוק העונשין התשל"ז - 1977.

נטען, כי בתאריך 22.8.20, על רקע אירועי המחאה המתוארים בעובדה מספר 2, התקיימה תהלוכת מפגינים בירושלים, אשר לא אושרה בידי משטרת ישראל, שמנתה כאלף איש, שאובטחה בידי כוחות משטרה רבים וביניהם הנאשם, ששירת אותה עת כקצין משטרה בדרגת סגן ניצב בתפקיד ראש אג"מ במרחב ציון בירושלים.

שני אירועי תקיפה תוארו בכתב-האישום ואלו הם:

האירוע הראשון מתואר בעובדה מספר 5 ושם נטען כי אחד המפגינים, אביחי גרין, פנה אל הנאשם והלין בפניו על התנהגות השוטרים כלפי המפגינים ובתגובה לכך הדף אותו הנאשם בחוזקה בשתי ידיו בפניו, פעמיים.

האירוע השני מתואר בעובדה מספר 8, ועל רקע המתואר בעובדות 6 - 7, ושם נטען, כי הנאשם תקף צלם עיתונות, ילון גורביץ, בכך שהדף אותו בחלק גופו העליון לאחור, הכה בו בעוצמה בצד פניו, בעודו אווז בידו במכשיר קשר, כתוצאה מכך משקפיו של המתלונן נפלו והוא סבל מכאבים.

לאחר הליך של הבאת ראיות, בתאריך 23.6.22, הרשיע בית-משפט השלום, כב' הנשיאה עינת רון, מנחתה עדן, את הנאשם בכתב-האישום, בביצוע שתי העבירות דלעיל.

עמוד 1

בהמשך, בתאריך 9.8.22 גזר-בית-משפט השלום את עונשו של הנאשם לחמישה חודשי מאסר מותנים שלא יעבור עבירת אלימות.

הנאשם הגיש ערעור לבית-המשפט המחוזי מרכז לוד, ובתאריך 27.3.23 קיבל בית-המשפט המחוזי באופן חלקי את הערעור (ע"פ 47594-09-22 הרכב בראשות כב' השופטת דנה מרשק מרום) וזיכה אותו מאירוע התקיפה הראשון דלעיל.

בית-המשפט המחוזי החזיר את הדיון אל בית-משפט השלום לגזירת העונש מחדש.

נוכח פטירתה של הנשיאה עינת רון ז"ל, קבעתי את המשך הדיון בפניי. הנאשם נשלח תחילה אל שירות לקבלת תסקיר, אולם נוכח בקשת שירות המבחן לדחות את הדיון לחודש נובמבר 2023 ובקשתו של הנאשם, נערך הטיעון לעונש בסופו של יום, בהעדר תסקיר.

במעמד הטיעון לעונש דחיתי את שתי טענותיו של הנאשם לקיומן של הגנה מן הצדק ו"זוטי דברים", וקבעתי שאתייחס לטיעונים העובדתיים במכלול שיקוליי, במסגרת גזר-דין זה.

מסגרת הדיון היא קביעותיו של בית-המשפט המחוזי הנכבד בפסק-הדין של הערעור.

ואלו הקביעות העובדתיות של בית-המשפט המחוזי בכל הקשור לאירוע התקיפה השני:

המחלוקת העונשית העיקרית, שנפלה בין הצדדים היא בשאלת ביטול ההרשעה.

לאחר שבחנתי את טיעוני הצדדים, באתי אל המסקנה, כי יש לקבל את עמדת הנאשם, להורות על ביטול ההרשעה, לגזור את עונשו באופן אחר, הנובע מביטול ההרשעה, והכל מן הנימוקים הבאים:

ראשית, חומרת העבירה: איני מקל ראש בחומרת האירוע האלים שנותר ושבגיננו הורשע. הנאשם, בהיותו קצין משטרה, הדף את המתלונן, הכה בו בפניו, עת אחז בידו במכשיר קשר, ומבלי שהמתלונן עשה דבר, מלבד לבצע את תפקידו העיתונאי ולתעד את ההפגנה.

יחד עם זאת, **אין לנתק את האירוע המדובר בהקשרו ואין לבחון אותו "בתנאי מעבדה"**. אין בפניי אלימות משטרתית לשמה, אין תכנון, אלא שהיה זה אירוע מתגלגל, שהתרחש במסגרת תפקידו של הנאשם, מתוך הקשר עובדתי מיוחד, וכפי שהיטיב בית-המשפט המחוזי להגדיר את מצב הדברים, כדלקמן:

ולא מיותר יהא להדגיש את קביעת בית-המשפט המחוזי הנכבד, אודות נסיבות האירוע, כדלקמן: **"עולה שנסיבות מקרה זה חמורות פחות מכפי שמשתקף מהכרעת דינו של בית-משפט קמא..."**.

שנית, זהו קצין משטרה **מצטיין**, רב זכויות, אשר פעל ופועל שנים רבות, לילות כימים, לשמירה על הסדר הציבורי, לטובת החברה, ואני סבור, כי **ביום פקודה, חייבת החברה לזכור לו את שלל זכויותיו ולשפוט את מעשיו על דרך ההקלה**.

ואכן, עיון בסקירת השירות של הנאשם (במ/2) מלמד, כי הוא סיים קורס קצינים פיקודי בהצטיינות, וההערות הפיקודיות הבודדות שניתנו לו מדברות בעד עצמן: **"לשיפור - איזון בית עבודה"**.

הנאשם פעל בשנים האחרונות **באחת הזירות העמוסות והמורכבות ביותר לפיקוד**, עשה זאת בהצלחה וניכר, כי האירוע שבגיניו הורשע **חריג ביותר להתנהלותו**. מאז ועד היום לא נשנה אירוע חריג שכזה.

עיון במסמך עדות אופי שמסר **המפכ"ל** רב ניצב יעקב שבתאי (במ/1) מלמד על פועלו רב השנים של הנאשם, כקצין מצטיין, אשר זכה לשבחים, ניחן בערכים גבוהים, בנועם הליכות, בעל שיקול דעת מקצועי, קור רוח, ואלו אפיינו אותו גם במצבי קיצון. במכתב, הוצגו דוגמאות רבות כיצד פיקד הנאשם על השיטור בתקופת גל "טרור הסכינים", **סיכן את חייו סביב השעון**, בעצימות גבוהה תוך הצלת חיי אדם רבים. הוא הוגדר כ"מלח הארץ, **מהמובחרים שבחבורה**, אשר השקיע את מרבית חייו ומרצו למען ביטחון אזרחי ישראל..."

ואכן, אני רואה עין בעין את עמדת המפכ"ל במכתבו, כי "על בית המשפט המכובד לשם לנגד עיניו את שירותו ותרומתו הביטחונית למדינת ישראל".

שלישית, אם ההרשעה תיוותר על כנה, קיימת סבירות, שלפיה יתרחש נזק קונקרטי, בלתי סביר, בדמות פיטוריו של קצין מצטיין זה, או עיכוב נוסף של קידומו, שיתווסף על עיכוב הקידום רב השנים שהיה מנת חלקו מאז הפרשה.

במה דברים אמורים:

עיון בנוהל "גיוס, מינוי העלאה בדרגה ופרישה של קצונה בכירה במשטרת ישראל ובשירות בתי הסוהר" מספר 02.01.01 (במ/4) בסעיף 5 מלמד, כי "קצין לא יועלה בדרגה, לא ימונה למשרה בכירה...במקרים ובנסיבות הבאות: (1). נגד הקצין תלוי ועומד תיק וזאת עד לסיום ההליכים בתיק. (2). הקצין הורשע בעבירה שהעונש הקבוע לה בדיון שנת מאסר ויותר, וטרם חלפו 5 שנים ממועד הרשעתו".

כלומר, **הנאשם מעוכב קידום מאז האירוע** ולאחר סיום ההליך, עלול להיות מעוכב קידום למשך חמש שנים נוספות.

אכן, בסעיף טו שהוא סעיף ההגדרות, נרשם: "לענין זה "הרשעה" - לרבות קביעת בית המשפט שבוצעה עבירה ללא הרשעה על פי סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי...". ואולם, כידוע, מדובר בהחלטה הנתונה לשיקול דעת הקצין הממונה ועדיין קיים הבדל משמעותי בין הותרת ההרשעה על כנה לבין ביטולה, משום שהקצין המחליט וודאי יביל בחשבון במסגרת כלל שיקוליו את גזר-דין זה.

ואכן, עיגון נוסף המוכיח את הנזק הקונקרטי, ניתן למצוא במסמך סיכום דיון תנועות מתאריך 28.2.21 מאת ממ"ז ירושלים ניצב דורון תורג'מן (במ/3), המלמד, כיצד רואה משטרת ישראל את מצבו המשפטי של הנאשם, עת נרשם בו: **"בשל הליך משמעתי פתוח לא ניתן לדון בקצין במסלול קידום"** והדברים מדברים בעד עצמם. ולא מיותר לציין את ההערה הבאה שמצאה מקומה באותו מסמך: "קצין מקצועי, אמיץ וערכי בעל יכולות אישיות גבוהות, מפגין יכולת למידה מצוינת ומשקיע מאוד בביצוע תפקידו". בנוסף, אפנה לראייה הנוספת שהוגשה לאחר הטיעון לעונש התומכת במצב דברים זה.

אני סבור, כי עיכוב הדרגה של הנאשם, מאז האירוע, מכיל בחובו נזקים תדמיתיים, כלכליים ואישיים המהווים אלמנטים עונשיים בפני עצמם.

קיים אינטרס ציבורי רב חשיבות, שלפיו קצין מצטיין רב זכויות זה, **ימשיך לשרת את הציבור במסגרת תפקידו במשטרת ישראל**, כפי שהוא עשה עד היום.

קיים חשש, שהותרת ההרשעה על כנה תפגע בהמשך שיקומו של הנאשם, במובן זה, שהוא יחדל מלשמש בתפקידו או שעיכוב הדרגה המתמשך יוביל לכך שהוא יפרוש משורות המשטרה וגם החברה תצא נפסדת מכך.

על כן, אני קובע שהותרת הרשעת הנאשם על כנה תוביל לחשש כי יתרחש לו נזק בלתי סביר ביחס לחומרת העבירה, ושוב מבלי להקל ראש בעובדות שבגינן הורשע.

רביעית, הוצגו בפניי נסיבות חייו של הנאשם, קצין מצטיין, משרת במשטרת ישראל מאז שנת 1997, בעל משפחה, אב לילדים, נעדר כל עבר פלילי או משמעתי לפני האירוע ולאחריו. אני רושם לחובתו את העובדה שניהל משפט, שהרי בסופו של יום זוכה מן האירוע הראשון, רוכך האירוע השני ולא היה זה ניהול משפט לחינם.

חמישית, התרשמתי, כי הנאשם מצטער מאוד על המעשה, הוא הביע סליחה ויש להניח כי מעשה שכזה לא ישוב על עצמו, באופן המחייב ענישה שבכוחה להרתיעו.

שישית, עיון בפסיקת בתי-המשפט מלמד על מקרים רבים שבהם התקבלה החלטה לבטל את ההרשעה, אף ביחס לנאשם בגיר, תוך חריגה מן הכלל בדבר הרשעה.

אפנה לעפ"ג 28162-04-10 (מחוזי באר שבע) **בלקר נגד מדינת ישראל** (8.12.10), שם נדון עניינו של שוטר תנועה אשר הורשע בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, טלטל נהג, הכה בו במכת אגרוף באוזנו, תפס בזרועו, עיקם אותה, חנק אותו וגרם לו לדימומים. בית-המשפט המחוזי סקר את הסיטואציה התובענית שברקע המעשה, את עבודתו של השוטר במשטרת ישראל, את השירות המסור, ללא דופי, בחירתו לשוטר מצטיין, את חלוף הזמן, את העובדה שהעבירה הייתה חריגה להתנהלותו, את החשש מפני פיטוריו, את עצירת קידומו, **ובדעת רוב הורה על ביטול ההרשעה.**

עוד אפנה לשורת גזרי-דין של בתי-משפט השלום לסוגיהם, במקרים דומים שאותם הגיש הנאשם בטיעונו (ת"פ 21305-02-18 **מח"ש נגד קציר** 15.10.18: ת"פ 43035-09-20 **מח"ש נגד** בן אוליאל ואח' 14.6.23: ת"פ 46898-09-17 **מח"ש נגד חליל** 8.4.18: ת"פ 21723-07-17 **מדינת ישראל נגד אחסאן** 3.3.19: ת"פ 704-01-18 **מח"ש נגד כתב** 18.9.19).

כזכור, בית-משפט השלום גזר את עונשו **למאסר מותנה בלבד**, כך שברור לכל, שעתה זהו הרף העליון העונשי האפשרי, ומקל וחומר לאחר הזיכוי מן האירוע הראשון והריכוך של האירוע השני.

לאור כל האמור לעיל, החלטתי לבטל את הרשעתו של הנאשם - לא תירשם הרשעה.

כנובע מביטול ההרשעה יש לשנות את גזר-הדין ולפיכך אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 100 שעות לתועלת הציבור לפי תוכנית שאותה יכין שירות המבחן ותובא לאישורי בתוך 45 ימים.

עותק לשירות המבחן.

ב. הנאשם יחתום על התחייבות להימנע במשך שנה מהיום מעבירה שיש בה יסוד של אלימות.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי מרכז/לוד בתוך 45 ימים.

צו כללי למוצגים.

התיק סגור.

ניתן היום, א' אב תשפ"ג, 19 יולי 2023, במעמד הצדדים.

עמוד 5

